

Bazı siyasetçilerin, kimi sendikaların, derneklerin
ve birtakım medya mensuplarının,
TED Koleji ve benzeri üst gelir gruplarına hitap
eden özel okulların ısrarla talep ettikleri şekilde,

**SINAVLAR
KALDIRILSIN
(MI?)
DERSHANELER
KAPATILSIN
(MI?)**

A. SINAVLAR KALDIRILIRSA NE OLUR?

1. Sınavlar kaldırılırsa, binlerce gencimiz köyünden, kasabasından çıkıp bürokrasi- de, siyasette ve ekonomide, şimdi olduğu gibi önemli aktörler haline gelemez.

- Ülkemizde ekonomi ve siyasetten de önce en önemli toplumsal dönüşüm pratiği, en ciddi kabuk değişimi eğitimle ve özellikle merkezi sınavlarla başlamıştır. Böylece birçok insan köyünden, kasabasından kente gelme, sosyal hayatta yer alma, toplumsal katmanını değiştirme fırsatını sınavlarla yakalamıştır.
- **Sınavlar olmasaydı Anadolu çocukları; bırakalım ODTÜ'de, Bilkent'te, Boğaziçi'nde, Galatasaray'da, Kabataş'ta, İstanbul Erkek Lisesi'nde, Ankara Atatürk Anadolu Lisesi'nde okumayı belki buraların önünden geçme imkânı bile bulamazdı.**
- Yeteneğinden ve azminden başka sermayesi olmayan bu çocuklar; SBS, OKS, ALS, ÖSS, KPSS, KPDS gibi merkezi sınavlar sayesinde toplumda yer ediniyorlar; bürokrasinin, ekonomi ve siyasetin önemli aktörleri haline geliyorlar. Dolayısıyla, ülkemizde yıllardır sosyal adaleti gerçekleştiren temel etken, sınav olgusudur.
- Kaldık ki gelişmiş ülkelerin tamamında ölçme - değerlendirme / sınav öne çıkarken ve özellikle İngiltere'de ve ABD'de ilköğretim 1. kademedен itibaren sınavlar yapılırken, bizim 2. kademedeki sınavları tartışmamız anlamsızdır.

2. Sınavlar kaldırılırsa, gelir düzeyi düşük ailelerin çocukları, mahallelerindeki altyapısını tamamlamamış okullara ve dar bir sosyal çevreye mahkûm kalır; böylece yıllardır bazı kesimlerin oluşturduğu kast sistemi devam eder.

- Son günlerde tartışılan 6, 7 ve 8. sınıflardaki SBS uygulaması; esasında özel okula gidemeyen, sınırlı imkânlara sahip çocukların, Anadolu ve Fen Liseleri gibi vasıflı okullara girmesini sağlamaktadır. Bu sınavlar kaldırılırsa, bu konumdaki çocuklar, daha önce getirilen 8 yıllık kesintisiz eğitimde olduğu gibi, köyündeki ya da mahallesindeki okula ve bu dar sosyal çevreye mahkûm edilecektir.
- **Yani ilköğretimde olduğu gibi "herkes en yakınındaki liseye devam etsin" denirse, donanımlı ve nitelikli okullar genel olarak gelir düzeyi yüksek semtlerde olduğu için, buralardan gelir düzeyi düşük semtler yararlanamayacaktır. Oysa mahalleler ve sosyal katmanlar arasındaki etkileşim, geçişlilik, yakınlaşma ve en önemlisi eşitlik, adalet merkezi sınavlarla sağlanmakta, hem böylece toplum kesimleri arasındaki kast sistemi ve gettolaşma kırılmaktadır.**
- Sınavlar kalkar ve liselere "sınavsız" (notlarla, yönlendirme veya başka yolla) öğrenci alınırsa, okullarda rüşvetin, not pazarlığının veya iltimasın önü alınamaz. Hele "bütün okullar aynı kaliteye yükseltildi, en yakın liseye kayıt yaptırılınsın" önerisi gerçekleşirse; ilköğretimde olduğu gibi sanal ikametgahlar, iyi okulların çevresine geçici ev tutmalar, kayıt için para ödemeler vs. nin önü alınamaz.
- "Sınavsız" yerleştirme yapıp, herkesi mahallesindeki liseye mahkum eden başarısız örneklerden biri de "Süper Lise" olarak da adlandırılan Yabancı Dil ağırlıklı liselerdir. İstismara açık ve sosyal açıdan işlevsiz bu "sınavsız" uygulama, eğitim kalitesini düşürdüğü için askıya alınmıştır.

3. Sınavlar kaldırılırsa, -istenilen düzeyde değilse de- eğitimde şu andaki dinamizm ve heyecan oluşmaz, sürekli bir kalite arayışına da gidilmez.

- Şu bir gerçek ki, ülkemizde eğitim hâlâ devletçi, bürokratik bir anlayışla ve sınırlayıcı mevzuatlarla yürütülmektedir. Bu da doğal olarak statik, rantabl olmayan, rutin ve mekanik bir yapı meydana getirmektedir.
- Özellikle mevcut devlet memurları yarasından dolayı etkin performans denetimi yapılamıyor. Çalışanın da çalışmayanın da aynı maaşı aldığı "iş garantili" bir sistemde, SBS, YGS ve LYS gibi belirleyici niteliği olan sınavlar sayesinde, eğitim camiasına bir heyecan gelmiştir.
- Sınavlar sayesinde dersane, etüt ve kariyer danışmanlığı merkezi gibi özel sektör aktörleri devreye girmiş; yüzlerce kitap, dergi, test gibi yazılı ve görsel materyal üretilmiş, eğitim enstrümanları çoğalmış, aynı zamanda okullar / öğrenciler arasında bir rekabet ortamı oluşmuştur.
- Sınavlar sayesinde MEB yetkilileri, diğer yöneticiler hatta veliler; öğretmenlerin, okulların, bölgelerin performansını gözlemlene imkânı bulmuştur. Bütün bunlar da eğitim ve eğitim kurumlarına ilgiyi artırmış, eğitimi bir çekim merkezi haline getirmiştir. Belki de bu sayede, son yıllarda ailelerin eğitime bakışı değişmiş, okumaya ve okutmaya yönelim artmıştır.
- "SINAVSIZ" BİR SİSTEMİN NE KADAR BAŞARISIZ OLDUĞU DAHA ÖNCEKİ UYGULAMALARLA AÇIKÇA GÖRÜLMÜŞTÜR:
 - * "Katsayı" engeliyle adeta sınav dışında tutuldukları için Meslek Liselerine talep azalmıştır. Bunu durdurmak için getirilen meslek liselerinden yüksek okullara "sınavsız geçiş" uygulaması da, o okullardaki eğitimi olumsuz etkilediği için iflas etmiş ve YÖK tarafından iptali istenmiştir.
 - * Yine o süreçteki YÖK, yönetimi dersanelere ilgiyi engellemek için ÖSS kapsamını "9. sınıf konuları"yla sınırlı tutunca, tüm liselerde eğitim adeta durma noktasına gelmiştir.
 - * 8 yıllık "kesintisiz" eğitime geçiş ile birlikte 5. sınıftaki ortaokul sınavlarının kaldırılarak çocukları mahallesindeki okula mecbur eden uygulama, eğitimde tafisi imkansız tahribatlar yapmıştır.
 - * Ayrıca diğer sayfada değindiğimiz gibi, notlara göre / sınavsız öğrenci alan "süper lise" uygulaması, eğitimin kalitesini düşürdüğü için başarısız bulunmuş ve askıya alınmıştır.

Nitekim iktidar bu yanlış uygulamaları fark etmiş ve yeni düzenlemelere gitmiştir.

4. Sınavlar kaldırılırsa, eğitime gönül veren hayırsever, idealist kişi ve kurumlar öğrencilerle yakından ilgilenme olanağı ve ortamı bulamaz.

- Ülkemizin sosyoekonomik koşullarından dolayı hâlâ birçok insanımız, maddi ve manevi destekle ayakta kalabilmektedir. Devletimizin imkanlarının çoğu kez yetersiz kaldığı bu durumlarda idealist hayırseverlerin oluşturduğu vakıf, dernek, kurs ve yurtlara ihtiyaç duyulmaktadır.
- Sınavlar vesilesiyle bu tür sivil oluşumlar, çocuklarımızla bağ kurmakta, onların ülkesini ve milletini seven, değerlerine bağlı bir anlayışla yetişmelerine katkıda bulunmaktadır. Son yıllarda Kabataş Lisesi, Galatasaray Lisesi gibi okullarda hissedilen ve bazı çevrelerde rahatsızlığa yol açan değişim, kurulan bu bağların ve çalışmaların ürünüdür.
- Özellikle Doğu ve Güneydoğu'daki çocuklarımıza bir hedef sunmak, birlik, beraberlik ve kardeşliği pekiştirmek ve bu çocuklara sahip çıkarak onları terör örgütünün etki alanından kurtarmak için bu sınavlara ihtiyaç vardır.

SINAVLARLA İLGİLİ ÇÖZÜM ÖNERİSİ

- Üniversite giriş sınavları belli bir mecrada ilerlemektedir. Özellikle daha önce yapılan hatalar (katsayı engeli, ÖSS kapsamının 9. sınıfla sınırlı tutulması, sınavsız geçiş vb.) nispeten giderilmiş, işleyiş normalleşmiştir.
- **Üniversite kontenjanlarının artırılması, yeni üniversitelerin açılması üniversiteye girişi kolaylaştırmıştır. Bunun sonucu olarak da, dersanelere duyulan ihtiyaç günbegün azalmaktadır.**
- 6, 7 ve 8. sınıflardaki SBS ise, daha önce, 5. sınıftaki Anadolu ve Fen Liseleri sınavlarının kaldırılıp, 8 yıllık eğitime geçilmesiyle beliren ilköğretimdeki kalite düşüşünü onarmaya yönelik bir düzenlemedir.
- SBS daha önce yalnızca 8. sınıfta yapılan ve 3 yıllık birikimi bir çırpıda ölçen OKS'ye göre, daha pedagojik bir nitelik taşımaktadır. SBS ile her sınıfta sadece o yılın konularından sınav yapılmaktadır. Dolayısıyla okul derslerine çalışan bir öğrenci, dershaneye fazla ihtiyaç duymadan SBS'de başarılı olmaktadır.
- **Üstelik SBS uygulaması ile sınavın içeriği sadece ilgili yılın müfredatı ile sınırlı tutulduğu ve üst sınıflarda telafi imkanı olduğu için sınav kaygısı en asgariye inmiştir. Özellikle 6, 7. sınıf SBS'nin etkisi biraz daha azaltılırsa telafi şansı artacağı için kaygı düzeyi iyice azalacaktır.**
- Sanılanın aksine, SBS ile birlikte ilköğretimde dershaneye gidenlerde çok belirgin bir artış olmamıştır. 2006 yılında (SBS öncesi) dershaneye gidenlerle, 2009 yılında (SBS sonrası) gidenler karşılaştırıldığında artış % 20 civarındadır. Bu sonuç biraz da gelir düzeyindeki artışla, kentleşmeyle ve bilinçlenmeyle ilgilidir.
- Nitekim 6, 7, ve 8. sınıflarda 5 milyona yakın öğrenci bulunmasına rağmen, bunların dershaneye giden kısmı 500 bin civarındadır. Bu da % 10 - 11'e, tespit edilemeyenlerle birlikte en fazla % 15'e tekabül etmektedir. **Anadolu ve Fen Liselerinin sayısı biraz daha artar, veliler SBS'nin içeriğini kavarsa, ders-hane ihtiyaç en asgariye inecektir.**
- Bununla birlikte kamuoyunda oluşturulan beklentiyi karşılamak için, aynı hükümetin önceki bakanının uygulamasıyla ters düşmeden ve seçim arifesi gereksiz bir polemik de oluşturmadan:
 - 6. Sınıf SBS'nin katkısı % 10–15 veya daha düşük, 7. Sınıf SBS'nin katkısı % 20–25 veya daha düşük,
 - 8. Sınıf SBS'nin katkısı ise % 60–70 veya daha yüksek olacak şekilde tanzim edilebilir.
- **Hatta 6. ve 7. sınıfların sonuca etkisi çok sembolik hale getirilebilir. Ancak SBS kesinlikle kaldırılmamalıdır. ABD ve İngiltere'de olduğu gibi, ilköğretimdeki okul-öğretmen-öğrenci performansını denetlemek ve kaliteyi yükseltmek için SBS gereklidir.**
- Bunun dışında Anadolu Liselerini kaldırmak ya da uzun vadeye yaymadan bütün liseleri "Süper Lise" gibi Anadolu Lisesi yapıp "sınavsız geçiş" vb. uygulamaları getirmek, hem eğitimdeki kaliteyi hızla düşürecek hem de milyonların etkilendiği büyük tartışma ve kaoslara yol açacaktır.

AKADEMİK LİSE / ANADOLU LİSE VE MESLEK LİSESİ

- Son günlerde, genel liselerin bir kısmının Anadolu Lisesine / Akademik Liseye bir kısmının ise Meslek Lisesine dönüştürülerek iki ana katagoride yapılandırılması tartışılmaktadır. Bu önerinin temel amacı, üniversite önündeki yığılmayı önlemek için, öğrencilerin % 60-70' ini meslek liselerine, % 30-40'ını akademik liselere yönlendirmektir.
- Bu proje, meslek liselilere getirilen katsayı engeli gibi, Anadolu insanımızın aleyhine işleyecektir. Henüz yargı tarafsızlığını bile sağlayamamış ülkemizde, öğretmen tarafsızlığını beklemek, merkezi sınav olmadan, öğrencileri öğretmenlerinin kararlarına (not, yönlendirme, v.b.) bırakmak, tartışmalı sonuçlar doğuracaktır.
- Anılan proje gerçekleşirse, yoksul Anadolu çocukları, meslek liselerine yönlendirilecek ve bunlar için iyi üniversitelerin yolu ilköğretimden itibaren kesilmiş olacaktır. Olağanüstü dönemlerin projesi olan bu öneri, yeterince düşünülüp tartışılmamış, ülkemiz gerçekleriyle örtüşmeyen bir sistemdir.

B. DERSHANELER KAPATILIRSA NE OLUR?

1. Dershaneler kapatılırsa, dar gelirli ailelerin çocukları ile özel okula giden / özel ders alan öğrenciler arasındaki uçurum asla kapanmaz.

- Dershaneler; sanıldığı gibi gelir düzeyi yüksek kesimlerin çocuklarının hizmet aldığı kurumlar değildir. Gelir düzeyi yüksek kesimlerin çocukları daha ziyade özel ders almakta ve özel okullara devam etmektedir. Dershaneler ise dar gelirli ailelerin çocukları için bir nevi özel ders maliyetinin düşürülmesi için kurulmuş organizasyonlardır.
- Yani varlıklı bir öğrenci bir özel ders için 40 TL öderken, dershanede (grup halinde ders yapıldığı için) ortalama 20 öğrenci bu maliyeti paylaşmaktadır. Bu nedenle dershaneleri, genellikle orta ve dar gelirli kesime ait öğrenciler tercih etmektedir.
- Dershane ücretleri, büyük şehirlerdeki özel ders bürosu mahiyetinde kurulan butik dershaneler hariç, iddia edildiği gibi yüksek değildir. Nitekim Fethiye'de yaşanan talihsiz olaya neden olduğu iddia edilen (ki daha sonra olayın arkasında başka sebep olduğu anlaşıldı) dershane borcu da iki öğrenci için toplam 1800 TL'dir. Bu, ailede eli iş tutan yetişkin 4 insan olduğu düşünüldüğünde ödenemeyecek bir borç değildir.
- Kaldı ki % 3 ile % 5 arasındaki ücretsiz / burslu öğrenci okutma zorunluluğu dershanelerde kendiliğinden % 17'lere kadar çıkmıştır. Kısaca, dershaneler şu anda orta ve dar gelirli kesimlerin okullardaki eksikliklerinin tamamlandığı, fırsat eşitliğinin yoksullar lehine sağlandığı yerlerdir.

2. Dershaneler kapatılırsa, yaklaşık 100 bin kişi işsiz kalacak ve dershanelere hizmet ve mal üreten sektörlerdeki on binlerce insan olumsuz etkilenecektir.

- Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü verilerine göre, dershanelerde 60 bin civarında öğretmen çalışmaktadır. Diğer yönetici, büro memuru, müstahdem, kantinci, tedarikçi gibi çalışanlar düşünüldüğünde dershaneler aracılığıyla istihdam edilen insan sayısı 100 bini aşmaktadır.
- 4 bini aşkın noktada hizmet veren, tamamına yakını kira olan dershaneler kira geliri, stopaj, KDV, ruhsat harcı gibi kalemlerle kamuya birçok katma değer sağlamaktadır. Kurulumdaki mobilya, sıra, sandalye, tahta, bilgisayar ve diğer tefriş malzemeleri; işletim sürecindeki kantin, güvenlik ve servis hizmetleri; yayın ve kırtasiye giderleri; telefon, elektrik, su, internet gibi gider kalemleri çok sayıda sektöre hayat vermektedir.
- Dershanelerin kapatılması durumunda, okul derslerine takviye olacak ders ihtiyacının karşılanması; legal kurumlar yerine illegal “merdiven altı” kontrolsüz yapılanmalar tarafından gerçekleştirilecektir. Bu durum kayıt dışılığa yol açacak, aynı zamanda hem devletimiz vergi kaybına uğrayacak hem de bu etkinlikler sağlıksız, denetimsiz ortamlara mahkum edilecektir.

3. Dershaneler kapatılırsa, eğitim sektörü en önemli destekçi ve girişimcilerini kaybedecektir.

- Bu iktidar döneminde eğitime ciddi yatırımlar yapıldı. Okulların derslik ihtiyacı, bilgisayar-internet vb. gibi alt yapı donanımı, nispeten öğretmen eksikliği tamamlandı. Ancak bu okullar halen devlet eliyle ve devletçi bir anlayışla yönetildiği için istenilen verim alınamadı. Başbakanımızın da haklı olarak belirttiği gibi "en iyi devlet okullarının öğrencileri bile halen dershaneye gitmektedir."
- Çünkü dershaneler, devlet okulları kadar alt yapısı güçlü olmadığı halde, özel sektör mantığıyla işletildiği için, öğrenci ve veli memnuniyetini daha fazla karşılamaktadır. Nitekim dershaneler aleyhine başlattığı bir kampanyayı desteklemek için Türk Eğitim Derneği (TED)'nin yaptırdığı bir ankette bile dershaneler öne çıkmaktadır:

	Öğretmenler	Lise son sınıf öğrencileri	Mezun grup
Dershanedeki eğitim her bakımdan daha kaliteli	% 42,2	% 43,7	% 65,0
Okuldaki eğitim her bakımdan daha kaliteli	% 5,3	% 6,0	% 2,8
Dershanede sadece sınav tekniği öğretiliyor.	% 30,7	% 16,8	% 19,5
Okulda sadece ham bilgi veriliyor.	% 12,1	% 5,7	% 6,6
Hiçbiri	% 5,8	% 4,9	% 4,9
Cevapsız	% 3,9	% 22,9	% 1,2

- Bir başka husus, bugün üniversiteden mezun olan bir öğretmen adayı, dershanelerde kolaylıkla stajyer - etüt öğretmeni sıfatıyla iş bulmakta; kendini meslekte kolayca yetiştirmektedir. **Daha önemlisi, özel okullaşma oranının % 2-3 seviyelerinde olduğu ülkemizde özel sektör mantığını, işletmeciliğini, kültürünü dershanelerimiz sayesinde eğitim camiamız öğrenmiş olmaktadır.**
- Günümüzde birçok özel okul hatta özel üniversitenin ilk basamağı dershaneçilik. Burada antrenman yapıp korkularını yenen, işletmeciliği öğrenen dershaneçilerimiz özel okul ve üniversiteye daha kolay geçmektedirler. Bu da kârlı olmadığı gerekçesiyle sermaye sahiplerinin mesafeli baktığı eğitim sektörü için ciddi bir kazanımdır.

4. Dershaneler kapatılırsa, değerlerine bağlı Anadolu insanlarıncı işletilen ve özellikle bazı bölgelerimizde çocuklara sahip çıkarak birlik, beraberlik, kardeşlik idealiyle çalışan kurumlardan mahrum kalırız.

- Her alanda olduğu gibi, dershaneçilik sektöründe de ülkesini milletini seven, değerlerine bağlı Anadolu insanı ön plana çıkmaya başlamıştır. Hatta bu kurumların % 80'i anılan özelliklere sahip kişilerce yönetilmektedir (*). **Birçok idealist hayırseverin, öğrenciler için kurduğu vakıf, dernek, yurt, kurs vb. yapılar, dershaneler üzerinden öğrencilere sahip çıkmaktadır.**
- Özellikle Doğu ve Güneydoğu'da, merkezi Ankara veya İstanbul'da olan dershanelerimizin neredeyse tamamı oradaki çocuklarımıza ulaşmak; birlik, beraberlik ve kardeşlik vurgusunu öne çıkarmak için çaba göstermektedir.
- Yakın tarihte, Diyarbakır ilimizin merkezindeki en büyük dershaneenin önünde PKK terör örgütünün bombalı eylem düzenlemesi de bu açıdan düşündürücüdür.

(*) Hatırlanacağı üzere bu durumdan dolayı, olağanüstü dönemlerde en çok uğraşılan kurumlar dershaneler olmuştur. Nitekim onları kapatmak için hem ilköğretim hem de ortaöğretimde sınav sistemiyle ciddi bir şekilde oynanmıştır.

DERSHANELERLE İLGİLİ ÇÖZÜM ÖNERİSİ

- Türkiye'de kamuoyu, kanaat önderleri hatta yöneticiler bir gerçeği gözden kaçırıyorlar: Sınav / Ölçme - Değerlendirme, şu anda dünyada en çok yükselen trendlerden biridir. Bugün 12 milyon nüfuslu komşumuz Yunanistan dahil birçok Avrupa ülkesinde hatta Amerika'da sınav vardır ve bu ülkelerde farklı formatlarla da olsa yaygın bir şekilde dershanecilik yapılmaktadır.
 - Özel öğretimdeki okullaşma oranı Rusya'nın bile çok altında olan ülkemizde, hiç olmazsa dersaneler aracılığıyla eğitimde özel sektörün varlığı desteklenmeli ve teşvik edilmelidir.
 - **Son yıllarda üniversitelerin ve Anadolu Liselerinin sayıları arttıkça, SBS sistemi velilerce tam kavrandıkça, dersanelere ilgi de azalmaktadır. Nitekim son iki yıldır, talep azalmasından dolayı, dersaneler ekonomik yönden bitme noktasına gelmiştir. Sistemde dersaneler aleyhine yapılacak küçük bir müdahale bile birçok insanın mağdur olmasına, işsiz kalmasına ve ciddi iflaslara neden olacaktır.**
 - Özellikle şu an dersaneler aleyhine yayın yapan bazı medya mensupları (*); sınavların kalkması, dersanelerin kapanması için kamuoyunu manipüle eden dernek ve sendikalar, tekel işçileri eyleminde olduğu gibi işsiz kalacak on binlerce dersane çalışanını hatta veli ve öğrencileri etkileyerek olası eylemlerle seçim öncesi huzursuzluk çıkaracaklardır.
- (*) Bu konuyu özellikle belli gazetecilerin manipüle etmesi yeterince düşündürücüdür.

Hülâsa:

- Bugün artık ne dünya eski dünyadır, ne Türkiye eski Türkiye'dir. Nüfusumuzun tamamına yakını şehirlerde hatta metropollerde yaşamaktadır. Çocukların okuldan çıkınca dershaneye, kursa, etüt merkezine gitmesi -birçok olumsuz mekâna gitmelerini engelleyeceğinden- çekinilmesi değil bilakis teşvik edilmesi gereken bir durumdur.
- Öğrenciyi, mahallesine ya da evine gittiğinde oyun alanları, parklar, sosyal aktivite merkezleri beklemiyor! Üstelik anne baba çalışıyorsa, çekirdek aile yapısında çocuğu evinde karşılayacak kimse de yoktur.
- **En önemlisi, dünyanın hiçbir yerinde işini güzel yaptığı için kimse cezalandırılmıyor. Dersaneler, kısıtlı imkânlarına rağmen, okullara göre daha tercih edilir duruma gelmişse, bunları suçlayıp dışlamak yerine, örgün eğitim sistemimizin içine katarak, dersanelerden daha fazla yararlanmanın yolları aranmalıdır.**

SON SÖZ

Dersanelerin zaafa uğratılması veya kapatılması için sınav sistemine, özellikle de SBS'ye müdahale edilmesi, iktidarın kendi tabanına zarar vermesinden başka bir işe yaramayacaktır.

Ayrıca SBS'de bu yıl müracaatlar alınmış, sınav ücretleri toplanmış, sınav tarihleri belirlenmiştir. Bu tarihten sonra yapılacak küçük bir değişiklik bile büyük dalgalanmalara sebep olacak, Hükümeti politik açıdan (yaz boz yapıyor diye) zora sokacaktır.

Çok daha önemlisi SBS'nin 6. ve 7. sınıflarda sonuca katkısı düşürülebilir, hatta sembolik hale getirilebilir. Fakat İSTİKRAR açısından bu sınavlar kesinlikle kalmalıdır. Hatta SBS'nin içeriğinde, formatında ve sayısında değişikliğe gidilse bile, sınavın adı kamuoyunun kafasını daha fazla karıştırmamak için yine SBS olmalıdır.